

Bryssel 25.6.2013
COM(2013) 436 final

2013/0207 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

5-(2-aminopropyli)indolin saattamisesta valvontatoimenpiteiden piiriin

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnasta tehdyssä neuvoston päätöksessä 2005/387/YOS¹ säädetään kolmivaiheisesta menettelystä, jolla voidaan saattaa uusia psykoaktiivisia aineita valvonnan piiriin EU:ssa.

Neuvosto pyysi² edellä mainitun neuvoston päätöksen 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti 22. tammikuuta 2013, että uuden psykoaktiivisen aineen, 5-(2-aminopropyli)indolin, käytön, valmistuksen ja laittoman kaupan aiheuttamia riskejä, järjestäytyneen rikollisuuden osuutta ja valvontatoimien mahdollisia seurauksia arvioidaan.

Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen (EMCDDA) laajennettu tiedekomitea arvioi 5-(2-aminopropyli)indolin riskejä neuvoston päätöksen 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan mukaisesti. Tiedekomitean puheenjohtaja toimitti riskienarviointiraportin komissiolle ja neuvostolle 16. huhtikuuta 2013.

Riskien arvioinnin keskeiset tulokset ovat seuraavat:

- 1) 5-(2-aminopropyli)indoli on indolin synteettinen johdannainen, jossa indoli on substituoitu indolirengasrakenteen fenyylipuolella. Se vaikuttaa piristeeltä, jolla saattaa olla myös hallusinogeenisiä vaikutuksia. Vaikka sen rakenteessa on yhtäläisyyksiä paremmin tunnettujen aineiden, kuten alfametyylitryptamiinin (AMT), 5-(2-aminopropyli)bentsofuraanin (5-APB) ja kansainvälisesti valvotun huumausaineen 3,4-metyleenidioksiamfetamiini (MDA) kanssa, 5-(2-aminopropyli)indolin vaikutuksia ei voida verrata näiden aineiden vaikutuksiin, sillä niiden toimintamekanismit saattavat olla erilaiset.
- 2) 5-(2-aminopropyli)indolin välitön myrkyllisyys näyttää aiheuttavan ihmisessä haittavaikutuksia, kuten takykardiaa ja hypertermiaa, ja se saattaa aiheuttaa myös mustuaisen laajenemista, kiihtymystä ja vapinaa. Lisäksi 5-(2-aminopropyli)indolilla saattaa olla yhteisvaikutusta muiden aineiden, kuten monoaminergiseen järjestelmään vaikuttavien lääkkeiden ja piristeiden, kanssa.
- 3) Seitsemän jäsenvaltiota sekä Kroatia ja Norja ovat tehneet vuodesta 2012 lähtien havaintoja 5-(2-aminopropyli)indolin käytöstä ja raportoineet siitä EMCDDA:lle ja Europolille. Huhti- ja elokuun 2012 välisenä aikana neljä jäsenvaltiota raportoi 24 kuolintapauksesta, joissa ruumiinavauksessa havaittiin 5-(2-aminopropyli)indolia yksinään tai yhdessä muiden aineiden kanssa. Lisäksi kolme jäsenvaltiota on raportoinut 21:stä kuolemaan johtamattomasta myrkytyksestä, jotka liittyivät tähän uuteen psykoaktiiviseen aineeseen. Jos tämän uuden psykoaktiivisen aineen saatavuus ja käyttö yleistyy, vaikutukset yksilön ja kansanterveyteen voivat olla merkittäviä.
- 4) 5-(2-aminopropyli)indolilla ei ole tunnettua, vakiintunutta eikä tunnustettua lääketieteellistä arvoa tai käyttöä, ja lukuun ottamatta sen käyttöä analyttisenä vertailustandardina ja tieteellisessä tutkimuksessa, sillä ei näyttäisi olevan muuta käyttötarkoitusta.

Neuvoston päätöksen 8 artiklan 1 kohdan mukaan komissio tekee kuuden viikon kuluessa riskienarviointiraportin saamisesta neuvostolle aloitteen uuden psykoaktiivisen aineen

¹ EUVL L 127, 20.5.2005, s. 32.

² Neuvoston asiakirja 5284/13.

saattamiseksi valvontatoimenpiteiden piiriin koko unionissa tai esittää kertomuksen, jossa perustellaan, miksi tämä ei ole tarpeen.

Vaikka tieteellinen näyttö 5-(2-aminopropyli)indolin yleisistä riskeistä on tässä vaiheessa vajavaista, komissio katsoo, että on kuitenkin perusteet sille, että aine saatetaan valvontatoimien piiriin unionissa. Tärkein syy tähän on se, että riskienarviointiraportin tietojen perusteella 5-(2-aminopropyli)indolin välitön myrkyllisyys voi aiheuttaa vakavaa vahinkoa yksilön terveydelle. Riskiä lisää vielä se, että joidenkin käyttäjien raportoidaan nauttineen 5-(2-aminopropyli)indolia tietämättään yhdessä muiden piristeiden kanssa tai niiden sijasta.

Tällä ehdotuksella neuvoston päätökseksi on tarkoitus kehottaa jäsenvaltioita saattamaan 5-(2-aminopropyli)indoli valvontatoimenpiteiden ja rikosoikeudellisten seuraamusten piiriin jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti vuonna 1971 tehdystä psykotrooppisia aineita koskevasta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden perusteella.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS**5-(2-aminopropyyli)indolin saattamisesta valvontatoimenpiteiden piiriin**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon uusia psykoaktiivisia aineita koskevasta tietojenvaihdosta, riskienarvioinnista ja valvonnasta 10 päivänä toukokuuta 2005 tehdyn neuvoston päätöksen 2005/387/YOS³ ja erityisesti sen 8 artiklan 3 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission aloitteen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskuksen laajennetun tiedekomitean erityisistunnossa on laadittu päätöksen 2005/387/YOS 6 artiklan mukainen uutta psykoaktiivista ainetta 5-(2-aminopropyyli)indolia koskeva riskienarviointiraportti, joka toimitettiin komissiolle ja neuvostolle 16 päivänä huhtikuuta 2013.
- (2) 5-(2-aminopropyyli)indoli on indolin synteettinen johdannainen, jossa indoli on substituoitu indolirengasrakenteen fenyylipuolella. Se vaikuttaa piristeeltä, jolla saattaa olla myös hallusinogeenisiä vaikutuksia. 5-(2-aminopropyyli)indoli esiintyy pääasiassa jauheena mutta myös tabletteina ja kapseleina, ja sitä on kaupallisesti saatavilla internetissä ja psykotrooppeja myyvissä head shop -liikkeissä ”tutkimuskemikaalina” markkinoituna. Sitä on myös havaittu näytteissä tuotteesta, jota myydään laillisena psykotrooppina nimellä ”Benzo Fury”, sekä ekstaasia muistuttavissa tableteissa.
- (3) Käytettävissä olevien tietojen mukaan 5-(2-aminopropyyli)indolin välitön myrkyllisyys voi aiheuttaa ihmisessä haittavaikutuksia, kuten takykardiaa ja hypertermiaa, ja se saattaa aiheuttaa myös mustuaisen laajenemista, kiihtymystä ja vapinaa. 5-(2-aminopropyyli)indolilla saattaa olla yhteisvaikutusta muiden aineiden, kuten monoaminergiseen järjestelmään vaikuttavien lääkkeiden ja piristeiden, kanssa. 5-(2-aminopropyyli)indolin erityisiä fysikaalisia vaikutuksia ihmiseen on vaikea määrittellä, koska sen välittömästä ja kroonisesta myrkyllisyydestä, sen psykologisista ja behavioristisista vaikutuksista sekä sen mahdollisuudesta aiheuttaa riippuvuutta ei ole julkaistu tutkimuksia ja koska käytettävissä olevat tiedot ovat vajavaisia.
- (4) Neljässä jäsenvaltiossa kirjattiin huhti- ja elokuun 2012 välisenä aikana 24 kuolintapausta, joissa ruumiinavauksessa havaittiin 5-(2-aminopropyyli)indolia yksinään tai yhdessä muiden aineiden kanssa. Vaikka 5-(2-aminopropyyli)indolin osuutta kaikkiin näihin kuolemiin ei ole mahdollista määrittää varmasti, joissakin tapauksissa se on erityisesti mainittu kuolinsyynä. Jos tämän uuden psykoaktiivisen

³ EUVL L 127, 20.5.2005, s. 32.

aineen saatavuus ja käyttö yleisty, vaikutukset yksilön ja kansanterveyteen voivat olla merkittäviä. 5-(2-aminopropyli)indolin sosiaalisista riskeistä ei ole tietoa.

- (5) Yhdeksän Euroopan valtiota on raportoinut Euroopan huumausaineiden ja niiden väärinkäytön seurantakeskukselle ja Europolille 5-(2-aminopropyli)indolia koskevista havainnoista. 5-(2-aminopropyli)indolin käytön yleisyydestä ei ole tietoa, mutta vähäisten käytettävissä olevien tietojen mukaan vaikuttaa siltä, että sitä saatetaan käyttää samanlaisissa tilanteissa kuin muitakin piristeitä eli kotona, baareissa, yökerhoissa ja musiikkifestivaaleilla.
- (6) Ei ole viitteitä siitä, että 5-(2-aminopropyli)indolia valmistettaisiin unionissa, eikä näyttöä, jonka mukaan järjestäytynyt rikollisuus osallistuisi tämän uuden psykoaktiivisen aineen valmistukseen tai jakeluun.
- (7) 5-(2-aminopropyli)indolilla ei ole tunnettua, vakiintunutta eikä tunnustettua lääketieteellistä arvoa tai käyttöä, eikä mikään myyntilupa unionissa kata tätä uutta psykoaktiivista ainetta. Lukuun ottamatta sen käyttöä analyytisenä vertailustandardina ja tieteellisessä tutkimuksessa, sillä ei näyttäisi olevan muuta käyttötarkoitusta.
- (8) 5-(2-aminopropyli)indolia ei olla parhaillaan arvioimassa eikä sitä ole arvioitu Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmän piirissä. Kaksi jäsenvaltiota on asettanut tämän uuden psykoaktiivisen aineen kansallisen valvonnan piiriin vuonna 1971 tehdystä psykotrooppisia aineita koskevasta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden perusteella. Viisi jäsenvaltiota soveltaa 5-(2-aminopropyli)indolin valvontaan uusia psykoaktiivisia aineita, vaarallisia aineita tai lääkkeitä koskevaa lainsäädäntöä.
- (9) Riskienarviointiraportin mukaan tieteellinen näyttö 5-(2-aminopropyli)indolista on vajavaista, ja siinä todetaan, että tarvitaan lisää tutkimusta, jotta sen terveydelliset ja sosiaaliset riskit voidaan määrittää. Käytettävissä olevat tiedot muodostavat kuitenkin riittävän perustan 5-(2-aminopropyli)indolin saattamiselle valvonnan piiriin koko unionissa. Aineen terveydellisten vaarojen, joita on dokumentoitu useiden raportoitujen kuolemantapauksien yhteydessä, vuoksi ja sen perusteella, että käyttäjät voivat nauttia sitä tietämättään, sekä lääketieteellisen arvon tai käytön puuttuessa 5-(2-aminopropyli)indoli olisi saatettava valvonnan piiriin koko unionissa.
- (10) Koska kuusi jäsenvaltiota jo valvoo 5-(2-aminopropyli)indolia luonteeltaan toisenlaisen lainsäädännön perusteella, aineen saattaminen valvonnan piiriin koko unionissa auttaisi ehkäisemään esteitä rajatylittävässä lainvalvonnassa ja oikeudellisessa yhteistyössä ja suojelisi käyttäjiä aineen nauttimisen riskeiltä,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Saatetaan uusi psykoaktiivinen aine 5-(2-aminopropyli)indoli valvontatoimenpiteiden piiriin koko unionin alueella.

2 artikla

Jäsenvaltioiden on toteutettava [vuoden sisällä tämän päätöksen julkaisemisesta] kansallisen lainsäädäntönsä mukaiset tarvittavat toimenpiteet 5-(2-aminopropyli)indolin saattamiseksi valvontatoimenpiteiden ja rikosoikeudellisten seuraamusten piiriin jäsenvaltioiden lainsäädännön mukaisesti vuonna 1971 tehdystä psykotrooppisia aineita koskevasta Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksesta aiheutuvien velvoitteiden perusteella.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*